

# Zabytki

Autor: Administrator  
24.08.2007.

W gminie Połwiątne zachowa<sup>3</sup>o siê wiele ró¿nego rodzaju zabytków.

Nale¿± do nich prawnie chronione obszary przyrodnicze, do których mo¿na zaliczyæ lasy ochronne wchodz±ce w sk³ad Nadleŝnictwa Rudka, gdzie na uroczysku Siudymach, roŝnie d±b szypu³kowy o obwodzie 7,5 m, któremu, w drodze konkursu ogłoszonego przez Nadleŝnictwo Rudka, nadano nazwê Rudos³aw z Podlasia , a jego wiek szacuje siê na oko³o 500 lat.

Ponadto na terenie gminy wystêpuj± jeszcze 22 drzewa, uznane za pomniki przyrody, których wiek szacuje siê od 150 do 300 lat. Wiêkszoŝ±æ starych drzew pochodzi z koñca XIX wieku, ale spotyka siê tak¿e okazy posadzone w pierwszej po³owie XIX wieku, a nawet w wieku XVIII.

Wojewódzki Urz±d Ochrony Zabytków w Bia³ymstoku opublikowa³ listê zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, na której figuruj± tak¿e zabytkowe miejsca i budynki znajduj±ce siê na obszarze gminy Połwiątne.

Plebania rzymskokatolicka z II po³owy XVIII wieku w Pietkowie wpisana do rejestru zabytków Decyzj± Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków dnia 25.08.1995 roku pod pozycj± WKZ 5340/13/95, nr rej. 803

Park podworski z XVIII wieku w Pietkowie wpisany do rejestru zabytków decyzj± Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków dnia 21.10.1077 roku pod pozycj± WKZ 5340/26/77, nr rej. 41.

Cmentarz rzymskokatolicki z pocz±tku XVIII wieku w Pietkowie (grób hrabiów Starzeñskich) wpisany do rejestru zabytków decyzj± Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków dnia 30.12.1987 roku pod pozycj± WKZ 5340/22/87, nr rej. 662.

Wiatrak ko¼lak, drewniany z 1875 roku we wsi Brzozowo Chrzczone wpisany do rejestru zabytków decyzj± Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków dnia 20.03.1979 roku pod pozycj± WKZ 5340/13/79, nr rej. 437.

Na terenie gminy Połwiątne znajduje się także wiele obiektów o charakterze zabytkowym, które nie zostały wpisane do rejestru zabytków, ale uwzględniono je w publikacji z 1992 roku dotyczącej zabytków i budownictwa w województwie białostockim.

Ceglany neogotycki kościół z początków XX wieku (1906 - 1907r) w Połwiątnem, wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków dnia 11.03.2009 roku pod nr: A -226. Przy kościele znajduje się również ogrodzenie z początku XX w. wpisane do rejestru zabytków pod nr. A - 226 z dnia 11.03.2009 r.

Lp.

Lokalizacja

Opis

1.

Marynki

Obora dworska z początku XX wieku, murowana z kamienia

2.

Pietkowo

Kościół murowany z lat 20 XX wieku

3.

Pietkowo

Obora drewniana murowana z końca XIX wieku

4.

Pietkowo

Stodoła drewniana murowana z końca XIX wieku

5.

Pietkowo

Grobowiec rodziny Starzeńskich na cmentarzu grzebalnym, z II połowy XIX wieku

6.

Pietkowo

Dom ogrodnika, murowany z początku XX wieku

7.

Pietkowo

Stajnia z oborą, murowana z XIX wieku

8.

Pietkowo

Gorzelnia, murowana z początku XX wieku

9.

Pietkowo

Dom mieszkalny przy gorzelnii, murowany, z 1901 roku

10.

Pietkowo

Budynek gospodarczy przy gorzelni, murowany, z pocz±tku XX wieku

11.

Pietkowo

Magazyn dworski, murowany z 1904 roku

12.

Pietkowo

Budynki mieszkalne, drewniane z koñca XIX wieku

13.

Połwiétne

Koñció³ parafialny, murowany z 1906 roku

14.

Połwiétne

Ogrodzenie murowane z 1906 roku

15.

Liza Stara

Lamus z pocz±tku XX wieku

17.

Grochy

Cmentarzyska kurhanowe z okresu rzymskiego- pozostałości kultury wielborskiej

Na obszarze omawianej gminy zlokalizowano również 122 stanowiska archeologiczne, które są świadectwem kształtowania się na tych terenach osadnictwa pradziejowego, koncentrującego się głównie na stokach i w dolinie rzeki Lizy oraz w bezpośrednim sąsiedztwie doliny zalewowej. Największą liczbę stanowisk archeologicznych odkryto we wsiach: Pietkowo (19), Liza Stara (16), Gościebie (9), Grochy (8), Zdrody Stare (7), Łukawica (6), które pochodzą z okresu starożytnego, epoki kamienia i brązu, epoki żelaza, a także z epoki wpływów rzymskich, średniowiecza i okresu nowożytnego.

Cennymi obiektami sztuki ludowej są też krzyże i kapliczki przydrożne, np. murowana kapliczka z XVIII wieku zwana Latarnią Zmarłych usytuowana przy drodze z Pietkowa do Kamiennego Dworu.